

Afgørelser – Reg. nr.: 00942.00

Fredningen vedrører: Haderslev Omfartsvej

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 29-05-1946

Fredningsnævnet 30-09-1944

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

U d s k r i f t

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1946, den 29. Maj, afsagde Overfredningsnævnet
paa Grundlag af mundtlig og skriftlig Votering følgende

K e n d e l s e

i Sagen Nr. 664/1946.

Efter at Fredningsnævnet for Haderslev Amtsraadsreds
ved Kendelse af 30. September 1944 havde godkendt, at en af Haderslev
Byraad projekteret Omkørselsvej anlægges Vest om Haderslev over Haders-
lev Dam i Overensstemmelse med den Nævnet forelagte som Linieføring
A betegnede Plan, har Overfredningsnævnet bragt i Erfaring, at Frednings-
nævnets Sammensætning ved Sagens Behandling ikke har været i Overens-
stemmelse med Forskrifterne i Naturfredningslovens § 3.

Det er i denne Henseende oplyst, at det af Gammel-Haders-
lev Kommune vlagte Medlem af Fredningsnævnet ikke har været ind-
kaldt til at deltage i Behandlingen af den nævnte Sag, uanset at den
fornævnte Omkørselsvej ifølge Projektet tænkes ført over Haderslev Dam,
der hører under Gammel-Haderslev Kommune. Nævnet er ved Sagens
Behandling gaaet ud fra, at disse Arealer laa indenfor Haderslev
Købstads Omraade.

Den fornævnte Mangel ved Fredningsnævnets Sammensætning
medfører efter Overfredningsnævnets Opfattelse, at Kendelsen maa
ophæves.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Fredningsnævnet for Haderslev Amtsraadsreds den
30. September 1944 afsagte Kendelse vedrørende en af Haderslev By-
raad projekteret Omkørselsvej ophæves.

P.O.V.

Poul Andersen.

FREDNINGSNÆVNET >

U D S K R I F T

af

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Haderslev Amtsraadsreds

OPHÆVET

K e n d e l s e

afsagt den 30. September 1944.

Ministeriet for Landbrug og Fiskeri har overfor Fredningsnævnet fremsat Begæring om at optage til Overvejelse Spørgsmaalet om en eventuel Fredning af den den danske Stat tilhørende Haderslev Dam i Anledning af Planer fra Haderslev Byraads Side om en delvis Opfyldning af Haderslev Dam i Forbindelse med Anlæg af en Vej over Dammen.

Under et af Fredningsnævnet i den Anledning afholdt Forhandlingsmøde har Haderslev Købstads Magistrat nærmere redegjort for nogle paa Magistratens Foranledning af Ingeniør, Dr. techn. Chr. Ostenfeld, København, udarbejdede Projekter for Anlæg af en Omkørselsvej Vest om Haderslev By saaledes, at denne Vej paa en Dæmning passerer over Haderslev Dam. Det fremgaar heraf, at der er undersøgt Mulighederne for tre Linieføringer over Dammen. Der er endvidere overfor Nævnet redegjort for stedfundne Overvejelser med Hensyn til at føre Omkørselsvejen Øst om Haderslev over Havneterrænet, ligesom Nævnet er blevet gjort bekendt med Mulighederne for at føre en saadan Vej nordfra over Teaterstien og videre gennem den indre By i sydlig Retning.

Det er af Landbrugsministeriets under Forhandlingen mødte Repræsentant oplyst, at det af Ministeriet rejste Spørgsmaal alene refererer sig til Projektet om en Omkørselsvej over Haderslev Dam, idet det ikke har været Ministeriets Hensigt at rejse Sag om en egentlig Fredning af Haderslev Dam.

Fra Magistratens Side er det overfor Nævnet indstillet, at dette godkender den i Projektet som Linie A betegnede Vejføring Vest om Byen, hvilken Linie nordfra passerer gennem den østlige Del af Stiftamtets Haveanlæg umiddelbart ind til Kirkegaarden ved Gl. Haderslev Kirke og derfra paa en ca. 24 Meter bred Dæmning i ca. 1 Meters

Højde over Dammens Vandspejl tangerende den vestlige Ende af Damhalvøen og videre til et nærmere angivet Punkt paa den sydlige Side af Dammen, dog saaledes at den føres over Møllestrømmen paa en Bro, der er projekteret til med 3 Fag at have en fri Højde af ca 1,5 Meter over Dammens Flodemaal.

Magistraten, der holder for, at Omkørselsvejen bør lægges Vest om Bykernen, har ikke kunnet tilraade Gennemførelsen af nogen af de to øvrige Linieføringer over Dammen. Den ene af disse, nemlig Linie B, gaar over Dammen i en Afstand af ca 400 Meter Vest for Linien A, og en Vej anlagt der vil paa Grund af Bundforholdene paa dette Sted af Dammen være meget vanskelig gennemførlig, hvorhos den efter det oplyste paa Grund af den projekterede Bredde vil komme til at virke som et bredt Bælte, der næsten vilde lukke Udsigten fra Damhalvøen udover Dammen. Med Hensyn til den tredje Linieføring, betegnet C, efter hvilken Vejen skulde gaa Øst for Linie A og saaledes passere Dammen inde i Dambugten, er det oplyst, at dens Gennemførelse forudsætter, at Vejen nordfor Dammen føres paa Bro over tre Gader, og at dette vilde medføre Nødvendigheden af, at Vejen blev ført over Dambugten paa en Dæmning eller Bro, hvis Højde ved Dammens nordlige Bred var 8 a 10 Meter over Dammens Vandspejl, hvilket vilde medføre, at Udsigten inde fra Byen ud over Dammen vilde blive saa godt som lukket.

Det er derhos af Magistraten oplyst, at det er Hensigten senere at opfylde den indre Dambugt Øst for den projekterede Dæmning og eventuelt at indrette et Anlæg paa det opfyldte Areal, om hvis Benyttelse Magistraten har erklæret sig villig til nærmere at forhandle med Fredningsnævnet.

Det er under Forhandlingerne for Nævnet oplyst saavel af Dr.tech.Ostenfeld som af den for Ministeriet for offentlige Arbejder mødte Repræsentant, at en Gennemførelse af Vejen ad Teaterstien og videre gennem den indre Bydel ikke vilde være en Omkørselsvej i teknisk Forstand, idet den ikke vilde opfylde de Krav, der i saa Henseende maa stilles til en Vejføring.

Det er derhos fra Ministeriet for offentlige Arbejders Side udtalt, at en østlig Omkørselsvej over Haderslev Havn ikke vilde kunne anses for en tilfredsstillende Løsning af Sagen, men at der trafikmæssigt set ikke fra Ministeriets Vejkontors Side vides noget

at indvende mod Linieføringen A.

Dr. tech. Ostenfeld har ligeledes udtalt, at en østlig Omkørselsvej over Haderslev Havn maatte betragtes som teknisk uheldig og meget vanskelig gennemførlig.

Ministeriet for Landbrug og Fiskeri har i en derefter til Fredningsnævnet sendt Erklæring af 28. August 1944 udtalt, at Ministeriet vedblivende maa holde for, at Vejen bør gaa Øst om Haderslev By.

Hovedbestyrelsen for Danmarks Naturfredningsforening har udtalt at den ud fra et naturfredningsmæssigt Synspunkt ubetinget maa anbefale Gennemførelsen af Linieføringen A fremfor saavel en tidligere projekteret Linieføring Vest om "Boghoved" ved Haderslev Dam som Linieføringerne B og C.

Haderslev Stiftamt, der har været repræsenteret ved Forhandlingsmødet, har ikke fremsat nogen Udtalelse vedrørende Projekterne

Menighedsraadet for Gammel Haderslev Sogn, der ligeledes har været repræsenteret ved Mødet, har erklæret ikke at have nogen Indsigelse imod Gennemførelse af Linieføringen A.

Idet Fredningsnævnet efter det for Nævnet foreliggende maa gaa ud fra, at det er paakrævet, at der anlægges en Omkørselsvej uden om Haderslev By, og idet Nævnet efter de i saa Henseende afgivne Erklæringer og paa Mødet fremsatte Udtalelser finder at maatte lægge den Antagelse til Grund, at en Omkørselsvej Øst om Byen passerende over Havnen ikke vilde kunne anses for en i teknisk Hensende tilfredsstillende Løsning af Spørgsmaalet, og at en Vejføring i Fortsættelse af Teaterstien gennem den indre Bydel ikke vilde opfylde Kravene til en Omkørselsvej, maa Nævnet ved sin Afgørelse antage, at der med Hensyn til Vejføringen ikke foreligger anden praktisk gennemførlig Mulighed end den, at Omkørselsvejen kommer til at passere over Haderslev Dam.

Selv om der for Nævnet gør sig vægtige Hensyn gældende til i videst muligt Omfang at søge bevaret den særprægede og landskabeligt set overordentlig smukke Udsigt over Haderslev Dam, maa Nævnet dog i Betragtning af det anførte mene, at der ikke bør gennemføres en Fredning, der kan danne Hindring for en Vejføring over Dammen.

Da det som A betegnede Projekt for en Vej over Dammen derhos efter alt foreliggende skønnes at være det af de projekterede Løs-

ninger for en vestlig Omkørselsvej, ved hvilket der gribes mindst forstyrrende ind i Udsigten over Dammen, finder Nævnet at kunne godkende, at Vejføringen over Dammen finder Sted i Overensstemmelse med dette Projekt og saaledes, at Broen over Møllestrømmen opføres paa en saadan Maade, at dens frie Højde over Dammens Flodemaal bliver ca 1,5 Meter.

Nævnet vil derimod ikke kunne godkende, at Vejen føres over Dammen i Overensstemmelse med nogen af de som B og C i Projektet angivne Linieføringer.

Nævnet forbeholder sig til sin Tid at tage Stilling til Planerne for Anlæg af en Bypark og eventuel Bebyggelse paa det Areal af den indre Dambugt, der senere agtes opfyldt.

D e t b e s t e m m e s :

Fredningsnævnet godkender, at den af Haderslev Byraad projekterede Omkørselsvej Vest om Haderslev over Haderslev Dam anlægges i Overensstemmelse med den Nævnet forelagte som Linieføring A betegnede Plan saaledes, at Vejen anlægges paa en Dæmning i ca 1 Meters Højde over Dammens Vandspejl og over Møllestrømmen føres paa en Bro med en fri Højde af ca 1,5 Meter over Dammens Flodemaal.

Nævnet kan derimod ikke godkende, at Omkørselsvejen føres over Dammen efter nogen af de som B og C i Projektet angivne Linieføringer.

Gunhard Nielsen Hans Lund S.Darling

.....